

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ & Μ.Μ.Ε.

* Τζιότζιου Λένα - Υπεύθυνη Δ/θμιας Περιβαλλοντικής Εκπ/σης Ν. Τρικάλων,
Μπότσαρη 2, 42100 Τρίκαλα email: eltziotziou@sch.gr τηλ.: 2431046453, κιν.:
6973005173

Μηλιώνης Γιάννος - Πτυχιούχος Σχολής «Επιχειρησιακής Έρευνας και Μάρκετινγκ»
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, email: Ioannis.milionis@hgus.gu.se
Αυγέρου Πένυ - Φοιτήτρια Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ιωαννίνων email:
eletsiouli@sch.gr

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Περιβάλλον, Οικολογία, Κατανάλωση, Πρότυπα, Εκμετάλλευση, Ευαισθητοποίηση, Περιβαλλοντική Αγωγή, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ερευνητική εργασία μεταξύ των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Τρικάλων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Είναι κοινή διαπίστωση, ότι σε αντίθεση με το χθες, σήμερα, τα Μ.Μ.Ε. κατανοώντας την ανάγκη των πολιτών για ενημέρωση σε θέματα Οικολογίας, Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής, ενσωματώνουν και παρουσιάζουν όλο και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα θέματα αυτά.

Με την εργασία αυτή γίνεται προσπάθεια να καταγραφούν οι απόψεις των μαθητών σχετικά με την πληροφόρηση που παρέχουν τα Μ.Μ.Ε. στα παραπάνω θέματα αλλά πως κρίνουν τον τρόπο με τον οποίο προβάλλονται. Από την ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά: με τα μέσα που επιλέγουν οι μαθητές για ενημέρωση, με τον τρόπο που τους παρέχεται η Περιβαλλοντική πληροφορία, με την αποσπασματικότητα και ασυνέχεια της Οικολογικής πληροφορίας, με την «εκμετάλλευση» που υφίσταται το Περιβάλλον, με τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των μαθητών που ασχολούνται με Περιβαλλοντικά προγράμματα στο σχολείο...

Αναλυτικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι στόχευσή μας ήταν να διαπιστώσουμε τη συμβολή της οικογένειας, του σχολείου και των ΜΜΕ στην Περιβαλλοντική αγωγή των παιδιών, να διερευνήσουμε τις θεματολογικές προτιμήσεις των μαθητών, να μάθουμε τη γνώμη τους για την ποσότητα ενημέρωσης που δέχονται μέσα στο σχολικό περιβάλλον, να αναζητήσουμε τους τρόπους με τους οποίους, κατά τη γνώμη των μαθητών, το σχολείο μπορεί να συνεισφέρει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Για την πραγματοποίηση της έρευνας συγκροτήσαμε δείγμα 300 μαθητών ηλικίας 14-16 ετών από διάφορα σχολεία του Νομού, οι οποίοι δέχθηκαν να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο που διακινήσαμε.

Από αυτούς οι μισοί περίπου συμμετέχουν ή συμμετείχαν σε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Τα αποτελέσματα και συμπεράσματα που προέκυψαν, τα οποία και παραθέτουμε εν συντομία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Θεωρούν ότι η τηλεόραση είναι η κυρίαρχη πηγή ενημέρωσης σε θέματα Περιβάλλοντος, ακολουθεί το σχολείο, στη συνέχεια η οικογένεια, οι εφημερίδες, τα περιοδικά και τέλος με μεγάλη διαφορά το ραδιόφωνο και το διαδίκτυο (internet).

Παρά την πρώτη θέση που δίνουν στην τηλεόραση όσον αφορά τα θέματα ενημέρωσης για το περιβάλλον, εκτιμούν ότι οι σχετικές εκπομπές δεν είναι αρκετές και θα ήθελαν οι τηλεοπτικοί σταθμοί να διαθέτουν τουλάχιστον μιας ώρας τηλεοπτικό χρόνο ημερησίως για το περιβάλλον.

Οι εκπομπές που προτιμούν μέσα στο χρόνο που διαθέτουν είναι: ντοκιμαντέρ για τα ζώα και τη φύση αλλά και οικολογικά προβλήματα και ζητήματα που αφορούν τη σχέση ανθρώπου - περιβάλλοντος.

Βέβαια αξιολογούν ότι η συμβολή των ΜΜΕ με την αντίστοιχη σημασία και προβολή που δίνεται για θέματα σχετικά με το περιβάλλον δεν είναι ικανοποιητική.

Εκτιμούν όμως ότι τα ΜΜΕ και κυρίως η τηλεόραση επηρεάζουν έως προσδιορίζουν τις καταναλωτικές τους συνήθειες

Ικανοποιητική θεωρούν την ενημέρωσή τους, από το σχολείο και τα σχολικά βιβλία για το περιβάλλον αλλά και τα προβλήματα και ζητήματα που απασχολούν τον πλανήτη.

Επιλέξαμε δύο θέματα που απαντούν με μεγάλη συχνότητα στα σχολικά περιβαλλοντικά προγράμματα, την ανακύκλωση και την ενέργεια για να διαπιστώσουμε την ενημέρωση των παιδιών. Παρ' όλα αυτά απαντούν στη μεγάλη τους πλειοψηφία ότι είναι λίγη έως μέτρια η ενημέρωσή τους στα παραπάνω θέματα.

Ένα μεγάλο ποσοστό των μαθητών γνωρίζουν τις οικολογικές οργανώσεις: Αρκτούρος, WWF, Greenpeace και όσον αφορά τα περιοδικά οι μισοί περίπου απάντησαν ότι γνωρίζουν τα: Φύση, Γεωτρόπιο, Γεώραμα, Κυνήγι, Geo, Focus και National Geographic.

Πιστεύουν ότι οι σχολικές περιβαλλοντικές δραστηριότητες δεν προβάλλονται όσο θα 'πρεπε από τα τοπικά Μ.Μ.Ε. και εκτιμούν ότι η χώρα μας υστερεί όσον αφορά την ενημέρωση των πολιτών σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ε.Ε. Γι' αυτό κατά τη γνώμη τους ευθύνονται: τα ΜΜΕ, το κράτος, οι οικολογικές οργανώσεις και άλλοι παράγοντες μεταξύ των οποίων και το εκπαιδευτικό σύστημα.

Προτείνουν το σχολείο να αφουγκραστεί την κοινωνία και να συνεισφέρει στη γνώση, ευαισθητοποίηση και προστασία του περιβάλλοντος με δράσεις όπως: συμμετοχή σε προγράμματα ανακύκλωσης, δένδροφύτευσης - αναδάσωσης, καθαρισμού πάρκων και πλατειών, δημιουργίας μαθητικών ομάδων ενημέρωσης των πολιτών για την προστασία του περιβάλλοντος, έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και διανομή εντός και εκτός σχολείου, πρόκληση ανοικτών συζητήσεων με Δήμους, Δασαρχεία και οικολογικές οργανώσεις, συνεργασία και προβολή των παραπάνω μέσω των ΜΜΕ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Παρασκευόπουλος, Ι. (1989). «Συμπεριφορά-Κοινωνική Ψυχολογία. Ψυχολογία Ατομικών διαφορών», Εκδόσεις Γρηγόρη, 3^η έκδοση, Αθήνα.
- Καραμέρης, Α. (1999). «Περιβαλλοντική γνώση, στάση και συμπεριφορά των μαθητών της Α/θμιας Εκπ/σης». Πρακτικά Διεθνούς συνεδρίου με θέμα «*Προστατευόμενες Φυσικές περιοχές και Π.Ε.*», 24-26 Σεπτεμβρίου, Σίγρι Λέσβου.
- Παντής, Ι. (2001). «Οικολογία και Μ.Μ.Ε.», Πρακτικά διεθνούς συνεδρίου με θέμα: «*Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Βιωματική Ανάπτυξη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη*», Β.Ε.Ν.Α. Χαλκιδική.